

BADKRUOR/KATALONIEN

– Ska man ta bilder måste man ha med sig kameran hela tiden. Den här bilden togs i Katalonien under en strandpromenad när det börjat bli kväll. Plötsligt var stranden tom när de här två personerna kom ner för att bada. Mannen upptäckte mig sedan och gav mig »The evil eye«.

MED EN KOMIKERS BLICK

Han är en av vårt lands mest pricksäkra komiker som med manus och skådespeleri fått oss att skratta i snart två decennier. Sedan en Leica nyligen kom med i bilden har Johan Rheborg börjat rama in sin verklighet utan ord.

text _____ **Linus Höök** foto _____ **Johan Rheborg**

DE SENASTE ÅREN har Johan Rheborg tagit flyget för att slå sig ner vid ett skrivbord i en ovanligt liten etta i kvarteret Born i Barcelona. En skivriarlya i en lagom stor stad med lagom bra klimat. Ungefär samtidigt som han köpte lägenheten passade han på att skaffa en Leica M6 med ett 35 millimetersobjektiv från 1968. Tanken var att ta ett steg bort från det han själv kallar dussinfotograferande, en hobby som följt honom sedan tonåren.

– Det finns ingen plan eller något speciellt jag letar efter när jag fotograferar. Det är bara något jag måste göra. Med Leican blev plötsligt bilderna som jag ville, säger han.

Lite senare kom även en Rolleiflex med i kameraväskan och ett litet labb för såväl färg som svartvit film inreddes i tvättstugan. Plåtan blev plötsligt en kanal till något som inte går att få fram på scenen. Även om humorn finns där, dråpligheten och absurditeten. Liksom återkommande iakttagelser av ensamhet och tvåsamhet, åldrande och det han kallar färfängejakten.

– Som komiker och skådespelare har jag nog ett tränat öga att upptäcka saker i vardagen. Vad jag än gjort i livet har jag använt min komiska ådra. Det tror jag syns även i mina bilder. Liksom tragedin. Men humor och tragik ligger som bekant vägg i vägg. Precis som när jag skriver är det saker jag ser eller upplever som jag använder mig av. Den senaste tiden har jag fotat ganska mycket på badplatser. Det finns något väldigt roligt med att folk som vill bli vackra på olika sätt gör sig gräsliga i jakten på skönhet. Åldrande är en annan sak jag märkt spelar in mycket i bilderna, kanske eftersom mina föräldrar dog för ett par år sedan. Det är svårt att sätta fingret på vad jag letar efter. Men med bilder får jag ett annat sound med mig hem. Det blir subtilare och kanske mer tragiskt, men med en ton som inte går att få fram på scen.

HAN BLEV KÄND som den dominante entreprenören Percy Nilégård när Killinggänget gjorde TV-succé i mitten på 1990-talet. En serie där han också stod för stora delar av manuset. Sedan dess har han stått på Dramatens scen, varit >

**... ALLA TROR ATT JAG ÄR EN
SNUSKGUBBE SOM GÅR OM-
KRING MED MIN KAMERA ...**

Johan Rheborg

– Jag vet inte vad det är som fascinerar men jag har plåtat mycket bänkar. Nästan så mycket att jag måste sluta med det. Speciellt i Spanien sitter folk på bänkar hela tiden.

OM NÅGON BÖRJAR SKRIKA SÄGER JAG TRANQUILO OCH GÅR ... *Johan Rheborg*

sommarpratare, ståuppare på humorklubben Norra brunn, agerat i dramer på Stadsteatern och varit musikalartist på Chinateatern liksom filmstjärna i en rad filmer, senast som Kenny Starfighter i *Kenny Begins* som gick upp på bio ifjol. I samma veva har han också tagit plats i TV som prylgalen fondförvaltare i serien *Solsidan*. Det är en ganska bred repertoar för en artist i svensk showbiz.

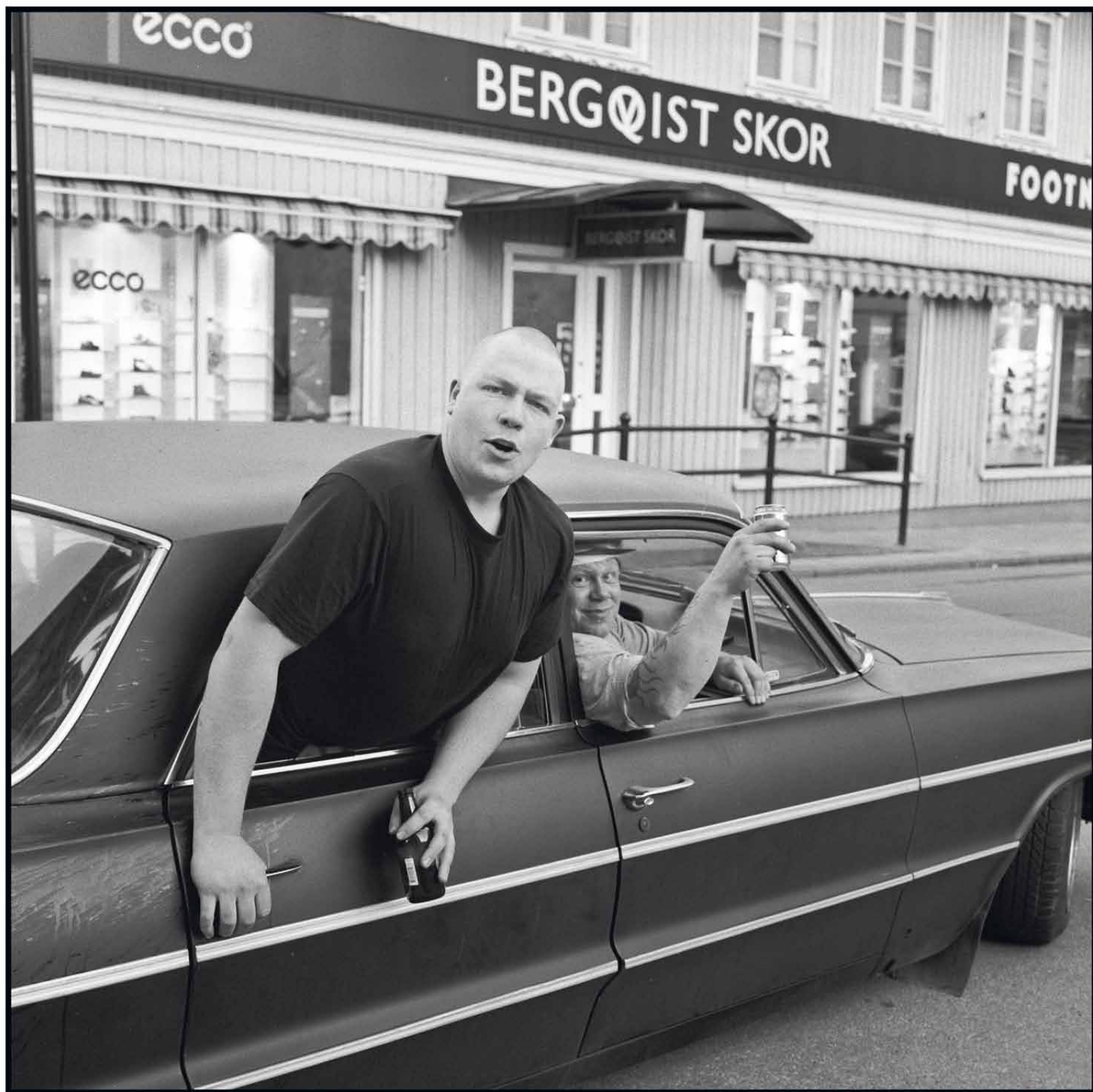
Hans bilder skevar också brett mellan finstämt teatrala porträtt från någon loge någonstans, till mer eller mindre absurda verklighetsutsnitt i svartvitt eller färg. Humorn och ledsamheten får lika stor plats och kopie-

ringen är ödmjukt okonstlad. Favoritfilmen *Neopan 400* pressas två steg och vaskas fram i tvättstugan. Negativen skannas förvisso in, men den digitala bearbetningen brukar stanna vid att peta bort några dammkorn.

FOTOPROMENADERNA I SPANIEN sker huvudsakligen i de kvarter som ligger allra närmast lägenheten. Han har nämligen en idé om att det är först när man som fotograf tröttnat på ett område som de mest uppenbara bilderna kan sorteras bort.

– Det är då jag börjar se bilder som känns värda att ta. Det måste finnas en story i bilden för att jag ska vara nöjd även om den historien inte behöver vara uppenbar. Ibland känner jag direkt när jag tryckt av att jag fått något men lika ofta handlar det om en happy accident. Också i porträtten vill jag att det ska finnas en historia. Det är svårare eftersom folk brukar vilja le när de blir porträtterade. >

JAG HADE KÖRT STAND-UP OCH SKULE TILLBAKA TILL HOTELLET NÄR DEN HÄR BILEN DÖK UPP. JAG BLEV INBJUDEN ATT ÅKA MED, MEN JAG HADE BARA ROLLEIN MED MIG OCH DET FUNKAR INTE I TRÅNGA UTRYMMEN. ANNARS HADE JAG HOPPAT IN. *Johan Rheborg*

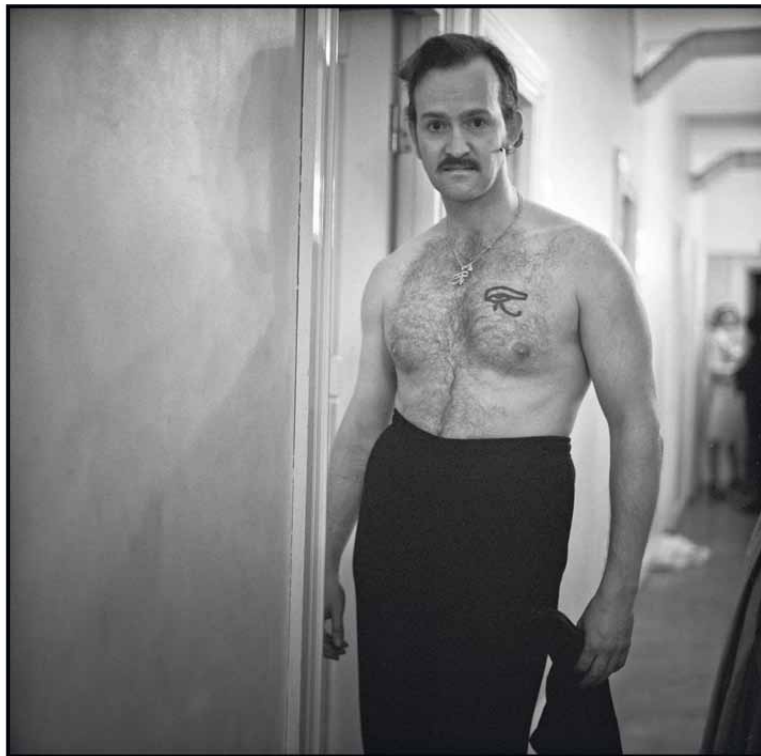

DET VAR UNDER LOVE STOCKHOLM DET HÄR PARET DÖK UPP PÅ EN BÄNK, MANNEN SER UT ATT DRA SITT SISTA ANDETAG. RÖKPAUSER ÄR ALLTID ROLIGT, DET BLIR SOM ATT SÄTTA LIVET ON HOLD. *Johan Rheborg*

**SINGIN IN THE RAIN/OSCARSTEATERN:
MARIA LUNDQVIST OCH FREDRIK LEXFORS**

– De första månaderna under uppsättningen plåtade jag inget. När jag till slut tog med kameran visste jag om massor av bilder som jag ville ta och plåtade hela tiden under två månader. Jag tog även med kameran in på scenen.

JOHAN RHEBORG

FOTO: JOHAN RHEBORG

Han har de senaste året börjat sälja en del av sina bilder, eller skänkt bort dem för att auktioneras ut till välgörenhet. Utställning eller bokprojekt får däremot vänta. Fotograferingen är huvudsakligen en inspirationskälla för skrivierna. Kravlösheten och det förutsättningslösa som en promenad med kameran innebär, har visat sig fungera bra ihop med skrivandet. Man måste ändå ut, så varför inte ta med en Leica som ger en anledning att se sig om.

LIKSOM DET MESTA av skrivandet sker fotograferingen till stor del i Spanien.

– Söder är ett helvete att plåta på. Alla ska vara så individuella att de ser likadana ut. I Spanien är det lättare. Även om badstränder är lite känsligt. Alla tror att jag är en snuskubbe som går omkring med min kamera. Men det är bara att bita ihop. Om någon börjar stirra ut mig ser de förmodligen ganska snabbt att det jag fångar inte är de snuskiga gubbarnas motiv.

DET KAN DÄREMOT bli lite hetsigt mellan varven när han strövar i sina Barcelonakvarter. Som de flesta gatufotografer jobbar Johan Rheborg med att komma nära och påminner sig om att vara modig och att inte luras av den myt som kallas personlig integritet. Något som resulterat i ibland ganska hårda konfrontationer. Som när han på någon meters håll fotograferade en man som visade sig sälja droger. På något sätt lyckades han däremot behålla bilden.

– Jag kan ingen spanska så det kan bli lite tufft att förklara vad jag håller på med.

Men han har ett knep:

– Om någon börjar skrika säger jag »Tranquilo« och går därifrån. ...

Ålder 47 år.

Aktuell med Ny säsong av tv-serien Solsidan.

Utrustning Leica M6 med två objektiv: 35 mm och 50 mm. Rolleiflex 2,8 F med 50 millimetersobjektiv

Favoritfilm Neopan 400, pressad två steg. (Efter som filmen slutat produceras har han nu ett lager som beräknas räcka två år.)

Förebilder Bruce Gilden, Sasha Gusov, William Klein, Alex Webb, Diane Arbus och inte minst Anders Petersen. Teknisk support ges oftast av Robert Henriksson.

Metod Att skjuta på känsla liksom att vänta tålmodigt. Helst i hemtama kvarter.

Se fler bilder på rheborg.blogspot.com